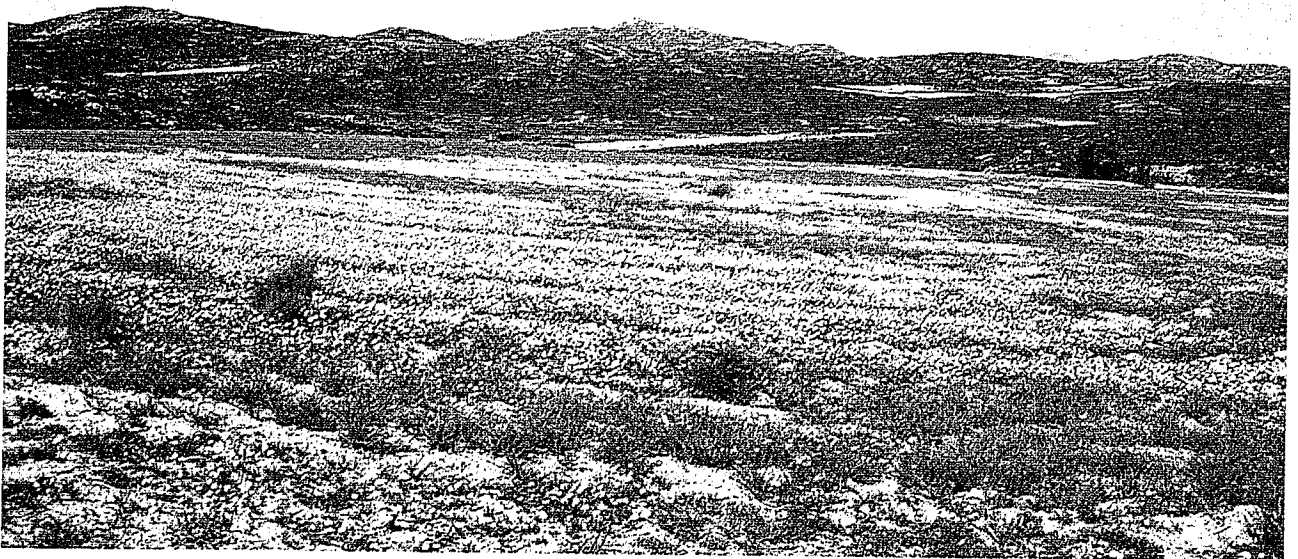

Zuid-Afrikaanse impressies

Namaqualand

Bloeiende velden van 'Skilpad' Namaqua National park

Tekst en foto's: Peter Knippels

Albuca spicalis

Namaqualand ligt in het noordelijk gedeelte van West-Kaap en het westelijk gedeelte van Noord-Kaap. De natuurlijke grenzen van het gebied worden gevormd door in het noorden de Oranjerivier en de Olifantsrivier in het zuiden. De Atlantische Oceaan vormt in het westen de grens en in oostelijke richting vormen de plaatsen Springbok, Gamoep, Kliprand, Vanrhynsdorp en Vredendal de afbakening van Namaqualand. In totaal beslaat Namaqualand een gebied ter grootte van 55.000 km². Namaqualand kan worden verdeeld in vier verschillende regio's: de Knersvlakte, de Namaqualand klipkoppen, het Sandveld en het Richtersveld. De eerst genoemde vormt het zuidelijk deel en Richtersveld het noordelijk gedeelte. Het Sandveld gebied wordt gevormd door de kuststrook tussen de Olifantsrivier en de Oranjerivier.

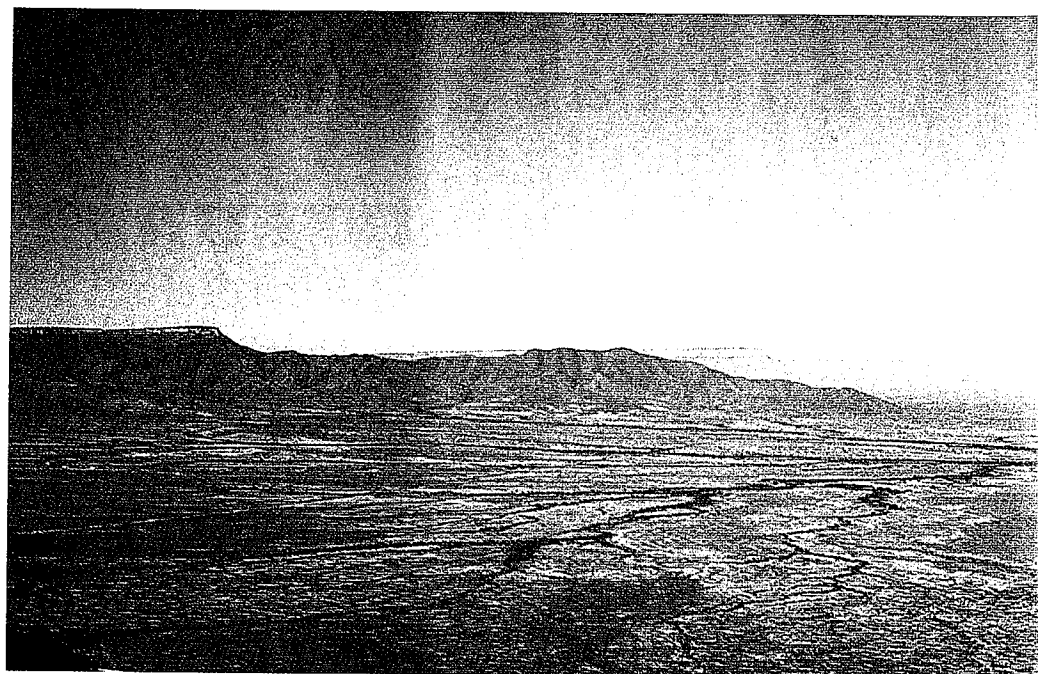
Circa twintig kilometer van Kamieskroon ligt in het midden van Namaqualand het Namaqua National Park. Dit nationale park omvat het vroegere Skilpad Wildflower Reserve. Net als in de rest van Namaqualand kent het klimaat er uitersten. Gemiddeld valt er jaarlijks 340 millimeter regen, met name in de maanden juni, juli en augustus. In de wintermaanden kan het zo'n zeven graden Celsius zijn en die temperatuur loopt op tot een gemiddelde van 32 graden in de zomer met uitschieters tot boven de 40 Celsius. Er groeien circa 3.500 soorten planten, waarvan er zo'n 1.000 endemisch zijn. Als je eind augustus het park binnenrijdt, word je direct overvallen door de massaal bloeiende Namaqualand daisies ofwel *Dimorphoteca sinuata*. Deze oranje bloeiende planten bedekken de hellingen en vormen een natuurlijk tapijt.

Over de gevolgen van het broeikas-effect op het klimaat zijn in Zuid-Afrika de meningen duidelijk. Door dit broeikas-effect valt er de laatste jaren in de winter en het voorjaar in westelijk Zuid-Afrika aanzienlijk minder regen. Het effect op de bol- en knolgewassen is, dat ze minder uitbundig groeien en bloeien in het voorjaar. Minder zowel in aantal als in diversiteit. De laatste goede winter met voldoende regenval was die van 1996.

Hoewel het jaar 2000 geen goed jaar voor de bolgewassen was, was er voor degenen, die het gebied voor het eerst bezoeken, voldoende te zien om zich aan te vergapen. Tijdens de vaste rondrit van vijf kilometer kruisen onder andere de volgende bolgewassen je pad: uit de familie der Iridaceae: de geel bloeiende *Ferraria divaricata*, de blauw-groen bloeiende *Ferraria unicata*, *Lapeirousia silenoides*, diverse *Babiana*'s waaronder *B. framesii*, *Ixia*'s. De familie der Hyacinthaceae is onder andere vertegenwoordigd door *Albuca*'s, waaronder de kleine maar zeer fraaie *A. spiralis* en *A.*

Lapeirousia silenoides

ensifolia, *Tenicroa*'s, *Trachyandra*'s, zoals *T. falcata* en *Lachenalia*'s. Hoewel alleen de bladeren zichtbaar zijn, laten ook *Haemanthus*soorten en *Brunsvigia bosmaniae* zien, dat ze er zijn. Deze twee behoren tot de familie der Amaryllidaceae. Van de Asphodelaceae zijn diverse *Bulbine* soorten vertegenwoordigd. Opvallend is, dat er in het park eind augustus 2000 géén *Bulbinella*'s bloeien. Dit wordt toegeschreven aan de beperkte regenval. Ook bloeien er minder bolgewassen: zowel in aantal als in diversiteit. De planten, die bloeien, blijken minder groot te zijn, dan dat ze kunnen worden. Zie hier het directe resultaat van de klimaatsveranderingen door het broeikas-effect?

Als je als plantenliefhebber de Kaapregio in Zuid-Afrika bezoekt, gaat het in gesprekken met Zuid-Afrikanen direct over twee onderwerpen: de 'aliens' en de droogte. Een toelichting is hier op zijn plaats. Met aliens wordt niet bedoeld op marsmannetjes of op UFO's, maar op de niet-inheemse planten, die in Zuid-Afrika groeien. Hierbij kan gedacht worden aan *Acacia*'s uit Australië, naaldbomen, *Agaves* en *Opuntia*'s. Ecologen heb-

ben bijzondere belangstelling voor deze groep planten, met name voor de twee eerstgenoemden. Het blijkt, dat de *Acacia*'s en de naaldbomen aanzienlijk meer water gebruiken dan de inheemse planten. Door dit hogere watergebruik verdrogen gebieden en houden rivieren zelfs op te stromen. Sinds een aantal jaren wordt er structureel aan gewerkt om de aliens uit te roeien en plaats te maken voor de eigen flora.

Ferraria divaricata